Ankenævnet for Forsikring

Den 3. februar 2016 blev i sag nr. 88566:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har livsforsikring i SEB Pension. Han klager over, at selskabet har afvist at yde dækning ved tab af erhvervsevne. Selskabet henviser til, at klageren ikke har godtgjort, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen giver ret til invalideydelser og præmiefritagelse, såfremt klageren på grund af sygdom eller ulykke mister mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1969, har været beskæftiget inden for landbrug siden 1984. Han har siden 1988 haft problemer med sit knæ. I 2007 blev han fuldtidssygemeldt med ryg-problemer i tre år, og siden 2010 har han været ansat i forskellige fleksjobstillinger. Han ansøgte i 2015 om udbetaling af invalideydelser/helbredsbetingede ydelser. Selskabet har afvist med henvisning til, at klageren ikke har godtgjort, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen 2/3.

I klageskemaet af 15/10 2015 har klageren bl.a. anført:

> "**Sagsfremstilling**
> *Supplerende redegørelse kan evt. vedhæftes som bilag.*
>
> SEB Pension har givet afslag på udbetaling at tab af erhvervsevne.
> 1. ansøgning i december 2014
> 2. 11.5.2015 Afslag fra forsikringen

3. 18.5.2015 3F klager over afgørelsen
4. 8.9.2015 SEBs interne klageråd fastholder afslag
5. 1.10.2015 Telefonisk henvendelse til SEB Pension fra 3F vedr, begrundelse om, at ledighedsydelsen indgik i vurderingen af nuværende indtjeningsmulighed
6. 12.10.2015 SEB Pensions interne klageråd fastholder afgørelse, blot med undtagelse at begrundelsen vedr. ledighedsydelse.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Anerkendelse og udbetaling af tab at erhvervsevne på 2/3"

Selskabet har i brev af 5/11 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"Sagen omhandler, hvorvidt klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3, hvilket i henhold til §§ 20-21, 24 og 26 i de af klageren fremlagte forsikringsbetingelser er kravet for ret til præmiefritagelse for den årlige præmie på ca. 17.000 kr.

Det er uklart, fra hvilken dato klageren kræver dækning, men jeg antager, at det er fra 1. maj 2014, som er 3 måneder (karensperioden) efter 1. februar 2014, hvilken dato klageren fratrådte det fleksjob, hvor han forinden havde arbejdet 20 timer om ugen.

Ud fra det oplyste har klageren siden 1. februar 2014 modtaget ledighedsydelse. Selskabets praksis om at indregne ledighedsydelse som indkomst i relation til bedømmelsen af det økonomiske erhvervsevnetab blev vedtaget med virkning fra 1. juli 2014, og gælder derfor p.t. ikke for klageren. Selskabets praksis vil først finde anvendelse, hvis klageren får et nyt fleksjob, efterfølgende mister det det, og på ny kommer på ledighedsydelse.

Sagen drejer sig derfor alene om, hvorvidt klageren opfylder den helbredsmæssige betingelse om 2/3 erhvervsevnetab
…
Sagen har været forelagt selskabets interne klageråd, der har truffet den af klageren fremlagte afgørelse af 8. september 2015. Jeg skal henvise til argumentationen heri, og har herudover følgende supplerende bemærkninger:

Der er ikke en helbredsmæssig begrundelse for, at klageren ikke længere kunne opretholde sit 20 timers fleksjob. Det fremgår således af Bilag E, side 1 (41 af 62):

Fortæller at han er opsagt fra 31.01.2014. Arbejdsgiver skal have en fuldtidsansat i stedet for. Salgsassistent i [landbrugsvirksomhed]. Arbejder 20 timer om ugen. Uddannet … .

Der er siden 1. februar 2014 ikke påvist ændringer i klagerens helbredsmæssige forhold, der kan begrunde, at han ikke kunne fortsætte i en tilsvarende 20-timers stilling - endsige i en anden mere kontorpræget stilling, hvor man i højere grad end [i en landbrugsvirksomhed] kunne tages højde for klagerens skånehensyn.

Selskabet har forståelse for, at klageren har en personlig interesse i at forblive beskæftiget inden for sit fag, men det har ikke været helbredsmæssigt hensigtsmæssigt, at arbejdsprøvningen fra 1. april 2014, Bilag E, side 6 (46 af 62), er foregået på … .
Om arbejdsprøvningen, der oprindelig var fastsat til 4 x 4½ = 18 timer ugentligt, er i øvrigt at sige, at det, Bilag E, side 9 (49 af 62), er klagerens helt egen beslutning at nedsætte arbejdstiden til 3 x 4½ = 13½ time ugentligt. Der er ingen lægelig dokumentation for, at klageren havde behov for at nedsætte arbejdstiden til hverken 18 eller 13½ time.

Der er heller intet, der kan forklare, hvorfor klageren ikke kan sprede sin arbejdsindsats fra 3 dage til ud over 5 dage, f.eks. 5 x 3 = 15 timer ugentligt, hvorved der opnås en samlet øget, ugentlig arbejdstid.

Som erstatningssøgende må man endvidere acceptere, at ens erhvervsevne skal vurderes med udgangspunkt i, at man hver dag stiller 8 timer til rådighed. Det indebærer, at man møder kl. 9 om morgenen, præsterer nogle få timer, tager flere timers hvilepause, og derefter yderligere arbejder nogle timer frem til kl. 17. Dette vil muliggøre en forøgelse af den samlede daglige arbejdstid.

Afslutningsvis bemærkes, at klageren kun er 46 år, og at erhvervsevnetabsbedømmelsen derfor skal foretages ud fra, at klageren bør udvise en betydelig vilje til omskoling og arbejdstidstilrettelæggelse."

Klagerens repræsentant har i brev af 10/11 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"[Klageren] søger om præmiefritagelse fra 1.maj 2014 og tab af erhvervsevne fra 1. februar 2014, hvor han overgår til ledighedsydelse og kommer i nyt afklarende forløb, der viser at han kan arbejde 12 timer om ugen med 11 timers effektiv arbejdstid.
[Han] er ikke blevet oplyst om, at han forsikringsbetingelser vil blive ændret fremadrette ift. medregning af ledighedsydelse i han indkomst, ved vurdering af tab af erhvervsevne.
På baggrund af smertebehandling på [rygcenter] sommeren 2013 (afdeling …) forsøger [han] at komme ned i arbejdstid hos [landbrugsvirksomhed 1]. [Virksomheden] kunne ikke tilgodese dette behov, da de faktisk ønskede at [klageren] skulle have flere timer. Da [han] ikke kunne øge sin arbejdstid blev han fyret.
Jobcenter … har lavet de fornødne foranstaltninger for at afdække om [han] kunne gennemføre en revalidering. Revalidering har været forsøgt, men måtte opgives. De har på baggrund af de lægelige akter og arbejdsprøvning vurderet, at revalidering ikke var muligt. Kontorarbejde er udelukket, da [han] ikke kan sidde eller stå i længere tid af gange. Alle skånehensyn har været tilgodeset i den afklarende praktik ved [landbrugsvirksomhed 2]. Selvom [han] har arbejdet i [virksomheden] havde han ingen tunge løft, da andre løftede for ham.
Vedr. arbejdstidsændringer har det været forsøgt at jævne arbejdstiden ud til 3 timer 5 gange om ugen.
Vedr. lægelig dokumentation for hvor mange timer en borger kan arbejde, er det ikke lægen der kommer med den vurdering, men jobcenteret Jf. gældende lovgivning."

Af journal fra ortopædkirurgisk afdeling på rygcenter fremgår det den 21/6 2012bl.a.:

"KONKLUSION
Det vurderes at patientens lændesmerter er forårsaget af degenerative forandringer og discogen smerte lavt lumbalt, der giver refererede smerter til især højre ben.

DIAGNOSE
DM513 Anden torakal eller lumbal diskusdegeneration (A)
DM544 Lændesmerter med ischias (B)"

I arbejdsmedicinsk speciallægeerklæring af 4/3 2013 hedder det bl.a.:

"Han blev tilkendt fleksjob og har siden 2010 været ansat i et sådant på [landbrugsvirksomhed 1].

Her tager man hensyn til hans skånehensyn. Han har således mulighed for at sætte sig, og kan helt undgå at løfte på noget, at være på hug eller bøje sig ind over noget. Han styrer selv arbejdsrytmen, og hvad han foretager sig.
Han arbejder fire timer dagligt.
Hans opgave er … , men også at sætte varer op på borde og servicere kunderne, der kommer i [virksomheden].
…
Objektivt
Sundt udseende. Ernæringstilstand over middel. Psykisk naturlig.
Columna: Ingen skolioser. Normale krumninger. Sidebøjning er intakt til begge sider og bagover, men foroverbøjning er betydelig indskrænket med start set total fiksering af lænden og udtalt besvær med opretning til lodret.
Der er smerter ved rokketest på to nederste segmenter i lænden. Perkussionsømhed her.
Ingen væsentlig ømhed over bækkenligamenter eller paravertebralt.
Jeg kan heller ikke påvise ømhed ved SI-led.
I underekstremiteterne kan jeg ikke påvise pareser. Han kan gå på tær og hale. Ved manuel test at kraft over knæ, ankel og tær findes denne intakt.
Der er derimod på højre side, relativt i forhold til venstre, angivelse af hypalgesi overalt på benet sammenlignet med venstre side.
Ved strakt benløft til knap 90° er der forværring af lændesmerter på venstre side og i endnu mere udtalt grad på højre side, hvor der også beskrives udstrålende smerter til tær.

Konklusion
43-årig mand, udlært … , som i sine unge år i landbruget har været meget tungt rygbelastet, uden at man kan kvantificere dette.
Herefter har han i sammenlagt ca. 20 år arbejdet som … frem til 2007, hvor han bliver sygemeldt pga. aktuelle, og fra 2010 har han varetaget fleksjob med fire timer dagligt med lettere funktioner i [virksomhed].
Arbejdet på [landbrugsvirksomheder] har haft varierende tyngde alt efter produktionen. I ca. halvdelen af læretiden og ½ år efter har han formentligt håndteret i omfang af 12-15 tons dagligt.
Under en længere ansættelse ved [landbrugsvirksomhed 3] fra 1999-2004 har han flyttet 400 [afgrøder] på 15 kg fire gange på en dag, sv.t. 24 tons, mens de øvrige ansættelser har været alt i alt mindre belastende.
Han har forløftet sig i år 2000, og hans primære rygproblem må antages at kunne henføres hertil. Der foreligger nu et kronisk rygproblem med en degenerativ og formentlig diskogen komponent.
Han synes veludredt på … og senere … Rygcenter, herunder så vidt jeg forstår udredt for det forhold, at det især er de natlige smerter, der generer ham, hvad der kunne associere til en aksial artrit. Det har man ikke fundet holdepunkt for. Man må således relatere patientens kroniske rygsymptomer, som har medført tildeling af fleksjob i 2010, til de arbejdsmæssige belastninger, primært de tunge løft, men også i væsentlig udstrækning de udtalte og langvarige belastninger i forbindelse med foroverbøjet arbejde, når [afgrøderne] skulle passes i jordhøjde.
Der foreligger efter beskrivelsen udtalte rygsmerter med udstråling til højre underekstremitet, men jeg finder ikke klare tegn på rodtryk, især kan jeg ikke påvise pareser. Bevægeligheden ved foroverbøjning er stort set ophørt."

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 27/8 2014 fremgår bl.a.:

"**Arbejde og sociale forhold:**

…

Overgår i 2010 til flexjob, ansat ved [landbrugsvirksomhed 1].

Aktuelt i arbejdsprøvning til vurdering af pt.'s muligheder for timeantal pr. uge, aktuelt 12 timer pr. uge.

Er på nuværende tidspunkt ikke fuldt afklaret erhvervsmæssigt.

…

Diagnose:

Latin: Chondromalacia patellae

Dansk: Blød brusk bagpå knæskal

…

Knæled:

Bevæger på højre side fra fuld strakt til en 120 grader fleksion, mangler ca. 10 grader i at nå bløddele.

Der er udtalt retropatellar skurren, smerter ved kompression af patella mod femur, forstærkes ved samtidig aktivitet af quadricepsmuskulaturen.

Ingen intraartikulær ansamling, ømhed sv.t. indstiksstedet anterolateralt i relation til artroskopi. Herudover ingen ømhed langs ledlinierne.

Ved rotation af underbenet ømhed ind bagtil i ledkamret. Der kan ikke palperes Bakercyste. Ingen instabilitet.

På venstre side bevæges fra fuld strakt til bløddele. Mindre udtalt retropatellar skurren. Ømhed ved kompression af patella mod femur, som forstærkes let ved aktivitet i quadricepsmuskulaturen. Ingen ømhed langs ledlinier, ingen instabilitet. Der kan ikke palperes Bakercyste, ingen rotationssmerter.

…

Resumé:

Det drejer sig om en nu 45-årig mand, som siden 1988 har haft knæsmerter mest udtalt i højre knæled med pseudoaflåsningstilfælde og retropatellare smerter samt hævelsestendens.

Uddannet … og har i relation til dette beskæftiget sig med knæbelastende arbejde dels i form af knæliggende arbejde, arbejde i hugsiddende stilling og arbejdet med overstrakte knæled i stående stilling.

Derudover med øget belastning i forbindelse med løft af giftsprøjter og kunstgødning.

Har udover dette i fritiden beskæftiget sig med landbrug blandt andet malkning af kreaturer og knæbelastende arbejde.

Klager og objektive fund forenelige med bruskskade på patella.

Er behandlet på [2 hospitaler] dels med fysioterapi dels med artroskopi med oprensning af højre knæled.

Er afsluttet i hospitalsregi.

Erhvervsmæssigt under udredning for fremtidige jobmuligheder.

…

Der er således en forud bestående tilstand i pt.'s knæled, som forværres af den erhvervsmæssige aktivitet.

Ved artroskopien er der ikke beskrevet væsentlige skader på den øvrige del af brusken eller tegn på artrose i mediale og laterale ledkammer. Hovedproblemer relateret retropatellart.

Ved den objektive undersøgelse findes der forandringer relateret retropatellart, som stemmer overens med pt's klager.

Der er påvist quadricepsatrofi, men pt. har gennemført fysioterapi x flere uden at dette har kunnet afhjælpe problemet fuldstændig.

Rent prognostisk er der stor risiko for retropatellar artrose, som forholdene er beskrevet ved artroskopien i 2008.
Der vil således erhvervsmæssigt være behov for arbejde, som ikke er knæbelastende.
Jeg har i speciellægeerklæringen udelukkende koncentreret mig om pt.'s knælidelse, da generne relateret til pt's ryg er vurderet i anden sammenhæng og ikke skønnes at have indflydelse på pt's oplevelse af knægener eller udvikling af disse."

I ortopædkirurgisk speciallæge af 30/3 2015 hedder det bl.a.:

"**Sociale forhold.**
…
Pga. rygproblemer var han i 2003-2007 ansat på [landbrugsvirksomhed 4], hvor arbejdet var mindre rygbelastende. Han blev i 2007 sygemeldt pga. rygproblemer og var fuldtidssygemeldt i ca. 3 år.
I den periode har der været forskellige arbejdsprøvninger.
I 2010 har han fået tilkendt flexjob og var ansat ved [landbrugsvirksomhed 1] 20 timer ugentligt.
Fra 2015, 1. februar er han nu igen ansat på [landbrugsvirksomhed 2], ligeledes i flexjob og arbejder 11-12 timer ugentligt af 3 dage med 4 timer.
Med denne belastning er rygsymptomerne status quo.

Parakliniske undersøgelser.
MR-scanning fra 8. juni 2012 viser discusdegenerative forhold på L3/L4 og L4/L5 niveau. I forhold til scanning fra d. 23. april 2009 er der nytilkommet minimal højresidig intraforaminal protrusion uden påvirkning af pladsforholdene centralt eller foraminelt.
…
Objektiv undersøgelse.
…
Patienten kommer let haltende ind i lokalet. Rejser sig med lidt besvær fra stolen og viser lidt besvær ved stillingsskift.
Patienten kan stå på tæer og hæle på begge sider uden problemer. Etbensstand også uden problemer. Ved foroverbøjning kan patienten nå ned til ca. en håndsbredde under knæniveau.
Patienten har meget lige lænderyg ved foroverbøjning.
Der er noget indskrænket bevægelighed ved sidebevægelighed, idet patienten kan nå ned til ca. en håndsbredde over knæniveau på begge sider.
Ømhed af processus spinosi nederst lumbalt, men ingen ømhed af paravertebral muskulatur eller af begge balder.
Underekstremiteter: Ingen udstrålende smerter ved strakt benløftstest på begge sider. Ingen rotationssmerter i hofterne. Normal kraft over hofte-, knæ- og fodled bilateralt.
God puls i arteria dorsalis pedis bilateralt. Normale og egale patella- og akillesreflekser bilateralt. Patienten angiver ændret følesans på begge fødder, både på indersiden og ydersiden af fødderne.

Diagnose.
Lumbal discusdegeneration.

Resume og konklusion.
Det drejer sig om en 45-årig … som igennem mange år har haft tendens til rygsmerter. Symptomerne har været til stede lige siden, han var helt ung, men blev for alvor forværret omkring år 2000, hvor han forløftede sig på en tung genstand.

Patienten har igennem mange år, indtil år 2000, haft hårdt fysisk arbejde, idet han har haft mange tunge løft og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger.
Patienten har symptomer i form af rygsmerter, af og til med udstråling til balderne og med en fornemmelse af kriblen i begge ben.
Han har været set i [rygmedicinsk afdeling] flere gange, hvor man har konstateret lænderygsmerter forårsaget af degenerative forandringer.
Der har været flere behandlingsforløb i form af rygtræning uden varig effekt.
Patienten blev i 2007 pga. rygsmerterne sygemeldt, og var sygemeldt i det meste af 3 år.
Han har fra 2010 haft flexjob, i første omgang 20 timer ugentligt, og er nu nede på 12 timer ugentligt.
Patienten har de sidste par år fået forværring, idet han får flere smerter efter endt arbejdsdag, og derfor får en forværret nattesøvn. Pt. er overvægtig.
Patienten har stort set ingen fritidsaktiviteter, idet han ikke har overskud hertil.
Patienten vurderes tilstrækkeligt udredt, og det vurderes ikke nødvendigt med yderligere undersøgelser, idet der ikke er tilkommet nye rygsmerter, nye radikulære symptomer eller andet. Det vurderes, at der er overensstemmelse mellem symptomerne og de objektive fund, idet patienten bærer præg af mangeårigt arbejde med tunge løft og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger. Symptomerne har indflydelse på funktionsevnen, idet han får forværring af nævnte symptomer ved at arbejde mere end aktuelt 12 timer ugentligt.
Der er formentlig fortsat behov for daglige skånebehov, som beskrevet tidligere i form af arbejde der ikke er statisk, der ikke indebærer tunge løft og skæve vrid samt foroverbøjede arbejdsstillinger. Det vurderes, at tilstanden for nuværende er stationær med udsving i form af forbedringer i perioder og atter forværringer i andre perioder. Pt. vil formentlig generelt have gavn af et vægttab, men det 1 er usikkert om det vil afhjælpe rygproblematikken."

Af kommunal journalrapport fremgår bl.a.:

"Dato: 27-09-2013
…
Fortæller at han er opsagt fra 31.01.2014. Arbejdsgiver skal have ansat en fuldtidsansat i stedet for. Salgsassistent i [landbrugsvirksomhed]. Arbejder 20 timer om ugen. Uddannet
…
Skånehensyn: Ingen tunge løft, ikke gå i knæ, ikke ligge på knæ, heller ikke vridende arbejdsbevægelser og heller ikke statiske stillinger.
Har ikke noget CV på jobnet. Skal muligvis bruge hjælp til at lægge CV på jobnet. Aftalt at ut. ringer eller han ringer omkring hjælp til CV.
…
Dato: 14-03-2014
…
Pgl har været ansat i fleksjob 20 timer om ugen, opsagt fra 31.01.2014.

Ressourcer: Pgl er uddannet … .
…
Er begrænsningerne og skånehensynene uændret:

Der kan være tale om ændringer i disse. Pgl. fortæller, at han har tiltagende smerter, og at han har haft flere sygedage i tidligere beskæftigelse. Han fortæller, at han har haft svært ved at sige fra ift. arbejdsopgaver, der ikke har været forenelige med skånehensyn. Han mener ikke, at han er i stand til at arbejde 20 timer ugentligt som tidligere. Han oplyser desuden, at han har haft en depression og er sat i medicinsk behandling af sin egen læge. Han skal derudover til kontrol ift noget der smutter i foden siger han.

Der er ved tidligere beskæftigelse bevilliget hjælpemiddel jf. LAB §74, i form af en lænestol. Samt bevilling af speciel sikkerhedssko fra bandagist, grundet meget brede fødder.
…
Periode: 01.4.2014 - 30.6.2014

Ugentligt timetal — arbejdstid 18 timer ugentligt, 4.5 time fordelt på 4 dage. 10.00-14.30. Arbejdsdage efter aftale

Stillingsbetegnelse Butiksmedhjælper

Jobindhold: Lettere forefaldende arbejde [i virksomheden], herunder ekspedition.
…
Særlige aftaler for ansættelsen (skånehensyn):
Nedsat arbejdstid, pauser efter behov. Ingen tunge løft og vrid. Skiftende arbejdsstillinger. Ikke knæbelastende arbejde. Pgl. har tidligere fået bevilliget en hvilestol til udlån. Denne benyttes ift hvilepauser. Der er desuden aftalt 30. minutter frokostpause.
…
Dato: 17-11-2014
…
Forlængelse af virksomhedspraktik

Jf. tidligere journalnotat er pgl. blevet opereret d. 2.7.2014. Han oplyser d.31.10.2014, at han skal til kontrol d. 19.11.2014 ved egen læge, da der stadig er komplikationer efter operationen. Der skal efterfølgende indhentes statusattest fra egen læge.

Pgl. er i praktikken ved [landbrugsvirksomhed 2] primært beskæftiget med [afgrøder uden for] og med vejledning af eleverne. Pgl. fortæller, at det betyder rigtigt meget for ham at komme hjemmefra, og at han gradvis får det bedre psykisk. Arbejdsgiver udtrykker også tilfredshed med pgl 's arbejdskraft, og hun giver udtryk for at ville ansætte pgl i foråret 2015.

Pgl. samt arbejdsgiver spørger, om det er muligt at fortsætte praktikken i yderligere 13 uger.

Aftale:

Virksomhedspraktikken ved [landbrugsvirksomhed 2] er afklarende og forlænges grundet sygefravær og mulighed for ansættelse i fleksjob. Forlængelsen sker frem til d. 31.1.2015. Der vil i perioden være fokus på afklaring af arbejdstimer, arbejdsfunktioner samt skånehensyn.

Der er pt. ikke ændringer i de eksisterende aftaler.
…
Dato: 18-11-2014
…
Aktivitet oprettet

Tilbudstype: Virksomhedspraktik (LAB §42 og INL §23b, §24.f)
…
Timer pr. uge: 13:30
…

9. 88566

Afsluttende evaluering af virksomhedspraktik

Dato: 15.12.2014
…
Periode: 1.4.2014- planlagt til 31.1.2015 praktikken er blevet forlænget flere gange grundet periodevis fravær og operation. Derudover grundet mulighed for ansættelse. Arbejdsgiver oplyser ved denne samtale, at hun påtænker at ansætte [klageren] d. 1.2.2015, men at hun ikke kan give endeligt svar, for hun kender budgettet for 2015. Vi aftale at hun retter henvendelse til Ut. i januar 2015.

Skånehensyn: Nedsat arbejdstid, pauser efter behov, ikke knæliggende arbejde eller arbejde i hugsiddende stilling. Ingen tunge løft eller vrid. Skiftende arbejdsstillinger. Der er bevilliget hvilestol til udlån. Generelt ikke rygbelastende og knæbelastende arbejde.

Arbejdsfunktioner: Lettere forefaldet arbejde [i virksomheden]. [Klageren] er uddannet indenfor [landbrug]. [Han] er tilknyttet [afgrøder]. Hvor han: vejleder eleverne, vejleder kunder. Ordner/trimmer [afgrøder], som er placeret i den rette højde på borde. Der er tillige tale om lettere oprydning. [Han] tilrettelægger i stor grad selv arbejdsdagen, og arbejdsfunktionerne.

Modestabilitet/fravær [Han] har ikke haft nævneværdigt fravær siden timetallet blev nedsat til 13.5 timer ugentligt.

Arbejdstempo: Arbejdsgiver og [klageren] beretter samstemmende om nedsat arbejdstempo. [Han] har mulighed for pauser efter behov, hvor han sidder eller går lidt rundt, når han mærker, at kroppen/helbredet siger fra grundet smerter. Det er især ved stillestående arbejde, at [han] har behov for afveksling. [Han] fortæller desuden, at han benytter sin hvilestol i pausen. Adspurgt fortæller [han], at siddende arbejde er helt udelukket, da det er her, at smerteniveauet er værst. [Han] siger 'jeg skal enten stå, gå eller ligge, det er godt, at jeg har min hvilestol'

Forståelse af opgaverne: Der er ikke problemer med forståelse af opgaverne, [han] er uddannet inden for faget, og arbejdsgiver påpeger, at [han] er meget dygtig indenfor faget.

Koncentration: Parterne beretter at: [Klageren] kan have problemer med koncentrationen, når smerterne tiltager, men at han i praktikperioden er blevet bevidst herom, så han nu tager den nødvendige pauser eller går lidt rundt.

Motivation: [Han] har i hele praktikperioden været motiveret, og han har et stort ønske om at blive ansat i virksomheden. Han påpeger, at han ønsker at bruge sin uddannelse, og at denne arbejdsplads giver ham mulighed derfor under hensyntagen til ovennævnte skånehensyn.
…
Sammenfattende kan siges at:

Jf. ovenstående vurderes det, at [klagerens] arbejdsevne med en modetid på 13.5. timer ugentligt iberegnet pauser er nedsat til 11 timer effektivitet pr. uge."

10. 88566

Af klagerens pensionsoversigt fremgår bl.a.:

"…**Tab af erhvervsevne**

Hvis du mister 2/3 af din erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke inden 1. september 2031 (62 år)

-opretholder SEB-pension efter 3 måneder dækningen ved død og pensionering uden præmiebetaling (præmiefritagelse), dog aldrig udover det aftalte præmieophør"

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"**§ 20. Dækning ved tab af erhvervsevne**
Forsikringen giver ret til erstatning, hvis den forsikredes generelle erhvervsevne I forsikringstiden nedsættes tit mindst 1/3 af den fulde erhvervsevne som følge af helbredsforringelse (sygdom eller ulykkestilfælde), uden at dette skyldes forsæt

Stk. 2.
Forsikringen dækker aldrig tab af erhvervsevne, hvis der ikke ved en lægelig undersøgelse kan påvises objektive tegn på tilstedeværelsen af mén eller sygdom (forsikringen dækker således aldrig, hvor der f.eks. alene er tale om subjektive klager over smerter, gener og lignende).

§ 21. Definition på tab at erhvervsevne
Tab af erhvervsevne foreligger, når den forsikrede af helbredsmæssige årsager ikke længere er i stand til - bedømt under hensyntagen til den forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Stk. 2.
Der er således tale om en generel og ikke en individuel målestok, idet forsikredes erhvervsevne vurderes i forhold til alle erhverv, man med rimelighed kan forlange, forsikrede skal påtage sig - herunder også erhverv, som eventuelt matte forudsætte omskoling. Der er ikke ret til præmiefritagelse, hvis forsikrede anses for egnet til omskoling, og det efter endt omskoling må antages, at forsikrede efter omskoling vil kunne oppebære 1/3 af den indtjening beskrevet i stk. 1."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren igennem mange år har haft gener i sin ryg og i sit knæ. Efter tre års fuldtidssygemelding blev han i 2010 ansat i flexjob som salgsassistent med en ugentlig arbejdstid på 20 timer. Han blev opsagt den 31/1 2014, da arbejdsgiveren foretrak en fuldtidsansat medarbejder i stedet. Den 1/4 2014 blev han ansat i en ny fleksjobstilling som butiksmedhjælper 18 timer ugentligt med skånehensyn i form af blandt andet mulighed for skiftende arbejdsstillinger og fravær af ryg- og knæbelastende arbejde. I sommeren 2014 blev han nedreguleret til 13,5 timer om ugen.

Arbejdsmedicinsk speciallæge konkluderer i erklæring af 4/3 2013, at der foreligger udtalte rygsmerter med udstråling til højre underekstremitet, men at der ikke kan findes klare tegn på rodtryk, især kan der ikke der ikke påvises pareser. Bevægeligheden ved foroverbøjning er stort set ophørt.

Ortopædkirurgisk speciallæge har den 30/3 2015 blandt andet anført, at klager lider af bruskskade bag på knæskal, at der rent prognostisk er stor risiko for retropatellar artrose, som forholdene er beskrevet ved artroskopi i 2008, og at der således erhvervsmæssigt vil være behov for arbejde, som ikke er knæbelastende.

Speciallæge i ortopædkirurgi vurderede den 30/3 2015, at klageren er tilstrækkeligt udredt, og at det ikke er nødvendigt med yderligere undersøgelser, idet der ikke er tilkommet nye rygsmerter, nye radikulære symptomer eller andet. Hun vurderede endvidere, at der er overensstemmelse mellem symptomerne og de objektive fund, idet klager bærer præg af mangeårigt arbejde med tunge løft og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger. Symptomerne forværres ifølge speciallægen, hvis klageren arbejder mere end aktuelt 12 timer ugentligt, og der er formentlig fortsat behov for daglige skånebehov i form af arbejde, der ikke er statisk, der ikke indebærer tunge løft og skæve vrid samt foroverbøjede arbejdsstillinger. Endelig konkluderer speciallægen, at tilstanden for nuværende er stationær med udsving i form af forbedringer i perioder og atter forværringer i andre perioder, og at han formentlig generelt vil have gavn af et vægttab, men at det er usikkert, om det vil afhjælpe rygproblematikken.

Nævnet må på baggrund af sagens oplysninger lægge til grund, at klagerens funktionsevne som følge af lidelserne i hans ryg og højre knæ er væsentligt nedsat, og at tilstanden må betragtes som stationær. Nævnet finder det imidlertid ikke godgjort, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren mellem 2010 og den 1/4 2014 arbejdede 20 timer om ugen i flexjob, og at der ikke ses en sådan ændring i hans helbred, at

han ikke under varetagelse af relevante skånebehov vil kunne arbejde i en tilsvarende stilling med minimum samme arbejdstid.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand